
Ivan Štrpka
Krátke detstvo
kopijsníkov

OKRESNÁ KNIŽNICA ŽENICA
Sign.: 1810
Prír. čis.: 16591

© Ivan Štepku 1969

V chladnom dni s dlhou kopijou

Nie Zbrane srdca počúvajú
vediem spor s bielym zápätím
Za tichú níl sa túžiac ukrývajú
malé krvavé nevesty

S divými koňmi zamyslenia som doviaľ
sem Krutý a príliš plavý
Čelo som si krvou pomaľoval
v lesoch vŕzgajúcej trávy

OSTROV

Ostrov

Už bolí na snímkach
neďefné výlety na výskajúcich lúčach a my zaľisti
v objatí tých čo nás sem priviedli dobrom

A vyvolávajúc ich do neprítomnosti
dlhou tmou chodby
prebehnúc
šeplo na nás zlo len čo sme jazykom pohli a obľedli

„Čia je to krv?“ nikto nevyslovil

(Bubienky krvi ešte zaviate)

Prežil som zimu v kúpeľni
čistý ako sneh sám sebe padajúci nevediac
o zrkadlách hlboké omie sľúžil
Súbežná hudba plynula z mojich úst

(zvouček sa vynoril)

Pohľadom nevidené
Divadlo začínalo.

Priestor sa zliat Nesúzvručné
veci (pohýbané tušením) kládol som
do prúdu svetla

Jasne mnou prechádzalo

Spočívajúc na nich
preprúdilo do prázdna
(Tvárou dovnútra) (Vonku) (Za sklom)
(Zrádzajúci herci) (Plavé vlasy)

Len vnútri nehybnosti ustrnulo predlaktie
pravdepodobnosti skutku

A v bielych stenách žiadnej hrany kde by som sa
ukryl pred ničím

A nevedúci

Tichý film bez milosti bežal nado mnou
To on ma unášal a znehybňoval snímajúc
do nepretržitosti pohybu
uplýval krutosťou svetla podmýval plynul
zneprítomňoval
a vzdŕaľoval k okamihu môjho zotierajúceho oka
(Čo možno vidieť? Nemota
videnia je videním)

(Vidieť sa biely:)

(Vody sú na jazerách
za sklom
dážď zotierajú
gaštanové listy)

A ty si vtedy ešte bola bledá Nehola si
Tvoje čierne vlasy ešte rozviaté v plavej ničote

Čo rástlo pod prikrovom?
Za dlhých jászd v sladkej nehybnosti
trvajúci
nesúci v sebe neukončiteľný rozmer
pohyblivý teda popierajúci inovať Boha
Krajina (cudzina) menila sa a uplývala
(v mojej nehybnosti)
(Nad modrými riadidlami som sa chúlil) —

To ono samo rástlo v orosených zrkadlách

(Steny sa rozstúpili
sledoval som ďalej ligotavú stupaj sestry) —

(Bubienky krvi ešte zaviate)

A na mostíku (od seba k sebe) strihnúc
kedy sa mi pred očami z rinčiacich
odleskov pohybu

zrodí
kvitnúce nešťastie

(Trvajúc len v tých pohyblivých zrkadlách)

A usínal som s morou tajomnej prítomnosti
obrazov na tmavnom dreve nábytku
(Slabnúce) (kroky predkov) (tvary bytostí)
a ráno
precitajúc na schodoch toho domu
bez meča bez spomienky
s mäkkými vlasmi
zaľiaty svetlom
navždy

V tmavom oku

V ústrety zime
veci presahujú svoje trvanie ostrosťou

no zaobľujú sa v stratenosti
ako (dná lodí) hlavy žien
ktorým konce rozpustených vlasov
žihajú hlasy a závan
stúpajúce z preliačín prežitého

zastierajúce sriechom štít prítomnej chvíle —

(Už sme ho neprítomne pozdvihli)

(Precitá v koncoch prstov
dôverné priepastné

Veci sa obsahujú na pokraji Ich krajina
uniká)

V záhlasi odvrátenej steny sídla (miznúcej)
prepadávam sa do ostrej nemoty kresby

ako zavýjajúca záchránka závratne sa prepadáva
k tepnám dávneho dieťaťa —
celé dni blúdi vo vnútornom
snežení prázdnej izby
a vstúpi dvermi (chorľavosti) farbou
nerozoznateľnými od steny

(Taťi nás váha skutku)

Zdlhavá hudba pozerala uplynula v jasnej
ulici zraku
blednúce farby zanecháva nehybným

Čo bolo uplynulo
v dlhých zrkadlách
(sa stráca)

Stupaj
neplati

V kruhu borůčky
naznačenej do sneženia zrakom nepreživateľným
za chvíľou
kam si odvanula
kde spočívajú (odlesk blúdi) tvoje snubné oči?

Lampa kreslí kruh
prehlbuje prítomnosť
Prúd trvá
pohyb fa unáša vždy o krik vedľa skutku

Vonkajšie krajiny

Chvíľa je prázdna

(Prepadáš sa)

(Iba kroky
škrípajúcou prítomnosťou
vedú)

Sídlo: oslepié

Príchody znejú do svetla

V jase dňa
lampy naplňajú deň
stále jasnejšou ostrosťou
(Záplava) (Úsilie)
Svetlo do svetla
O úzkosť
Do sneženia zvoníš —
dvere ustúpili

Jej plavá tvár
sa mihla —
Obnažila
(Uzrel si celistvosť)
Zotrieš z nej úžas
A rônom splýva
v belosťami steny

(Navždy
pribúda ostrosť)

Svetlo sklom preniká

(Niet hraníc?)

Tu v dlhej stúpajúcej úzkej uličke
s popínavými plotmi
sa to stalo

Tretí schod štvrtý schod
vybielený počasím vytesaný do hrany
tu hlava narazila otvorilo sa temeno
krv vytryskla

Tu sa čosi zakopáva —
Škripot dverí pohltených do zeme
(Nad ne sa chodí)
Do tejto preliačiny to vyhodili (vykŕbené)
(skrvavené)

zasypali popolom
prenasledovali
Navialo im to do vlasov
V dažďi sa vyplavilo
obnažilo im kostry —

(Dopustili prudký rozklad slnka
na pleti)

(Od zeme ich odrážalo sklo zaniknutej
sietnice)

Horľavý mravec lezie útrobami tieňa —

„Zhasni tú lampu“ vraví plavcovi plavec
„Hlboké rahno neprestane škripať do rána“
„Hľa temná prichádza
už fa ukoliše
k studeným vzorom svetla“

Privieraš zrkadlenie vedomia
(nečeliš)

unikáš
násiliu chvíle
(ohradám
s črepinami skla) —
Spomienky
zbledli
prienik predlžuje
útek do nepretržitosti
kráľovstvo prehľbené
bez tieňa —
pohyb na pohyb
sa viaže —
(prebehnúť)
zmocniť sa
(nestáleho zlata letiska)
(byť) konať na
vonkajšej strane (vzťahov)
zaliť sa činom —
Ten vietor čo nás
unáša
je vonkajší vietor —
(dosiahnuť)
splynúť
s vonkajším prázdnom

(s vonkajšou hrádzou) —
 v (studených) severných mestách — („Áno —“)
 ponoriť sa do pohybov —
 oslnená bicyklistka
 padá —
 kruhy
 (zotierajúcej hudby) sa otáčajú
 do noci vonkajšej (vlasti) —
 obrastajú
 zánikom
 (čítaním skazy) —
 Pohyb
 unáša — (stále) (zväčšované) (krajiny)
 na skle expresov
 (náhle) tvoja tvár
 odzrkadli
 cez priestor
 (odlesky) (miznúce)
 (vlákna) (prítomnosť)
 obrysy cudzích tvárí — nepoznáš —
 a náraz —
 Siete nekolíšu
 cesty bez konca —
 Prázdny film beží
 (ďalej)
 bez obrazov

vyblednutý
 (bez spomienky)
 bez tvojej stopy —
 oslepuje —
 unikajúce svetlo
 do prázdna

(Len plavé veje)

„Tá krv je
 ťažká“

„Ach“ vravíš „teraz —“

Len plavé veje

Vonkajšia hudba
 vniká do záhrad
 vonkajších krajín

Kosatec sa ti snežne dotkol čela

(Posunok
 prázdna)

Len
čakáš
keď privrie oči na hojdačke
a odlesky jej kriku
rozlejú sa
na transexpresoch a na šálkach
(Ó neviditeľná)
(Ó večná)

Viečka v hĺbinách!

Dobrodružstvo

(Zápis)

Tahavá brázda pohladenia
na hlavách našich vratkých (vzrastá)
a už to prudké vzdafovanie od vecí tvarov
trvalých podstát
vnáranie vynáranie tunelmi prúdiaceho
svetla pohľadov
a na hladinách ženského smiechu sirény
sladko a ticho zavýjajú do soľných lastúr
na vodných predlaktiach milovania

Ten istý vietor
našich zátylkov

a cez pohyby niklované leskom
uplývajúceho kráľovstva

Motory pokryté približnými tvarmi
ktorým sa vzdialim za sebaobnažovanie skla
vo viatí temného vlasu úžasu

Bránarečiatvorená

Čez trávnik cudzieho sídla sme prebehli
po špičkách
s vedomím kroník ako pláli
a vnárali sa do medových trhlín rána

(Queen Queen tam bolo na stenách
dotýkaných chladom a tieňom listia)

Rozzvučaný klenutím bielochrámu
pre úzky posunok osvieženia sebazmyslu

Pri skle si rozpúšťaš temné vlasy

Odrazy

(Farby vône úzkej dlane)

Pamätáš (v expresoch) (v Elsinore)
(na zelených ihriskách) divú
hru sme rozkladali po svahu Pohyby
(slnko) (ľahavo) (zapadalo na
príkrovoch) neprítomné príkladali sme k lesklým
prameňom zraku

Škvrna čieho si hlasu padla na rukáv Uzavretá
do svojich
komnát Vsruchy sa presúvajú na sever

Jasnú tvár významu snívam

A plavé hlavy letcov sa nám vzdávali v plači

Ten istý victor
našich zátylkov
odvíal šarlátové plachetnice našej posadlosti
hovoril s kráľom —
rátiť sa k pevnostiam

Sirény ticho a sladko zavýjajú
v slaných predlaktiach milovania

V tienenej rastlinnosti rozplývavých vláken
pohybov
rozvetvuje sa nemá kolíska

Horúčka z ciest ju rozkmitáva na stenách

Tónaunika

A prichádzajú v prilbách zadaždených vlasov
siahajú mi

na rukáv s horiacou ranou (z Dánska)
(Som to ja?)

Unikajúce obrazy

(Zápis)

Neviditeľná guľka zaplesla
za sebou šarlátovú bránu —

Všetky možnosti
(v prázdne Kto by na to pomyslel)

Musel som odcestovať alebo ochoriť —

(To druhé bolo
bezfarebnejšie)

„Milý Iwan“ —
píšem prázdne zrkadlové listy
(Odras zrkadlový nás udrel do tváří)

Aj *to* v zrkadle je ako na jazere
choré

Plieskajte dvermi!

Severské nátery lodí

opakujte v hĺbinách řadu priepasti
toho gesta —
Zmiznite
Neprevidím
cez vaše vlákna
na výpravy k tajným jaskyniam

Nerozpúšťajte mi pred zrakom márnivé vlasy —
Kvitne tam večný rozklad

Hľadáte kladivká
Zmocnite sa
domácej lekárnicky
rádia

Vzbura je vyhlásená
Ó beda spočinutiu
beda oblakom
Kde sú pohľadnice?
Kde je ucho
ihly?
Pichnem vás
Nech
na sladkých bruškách
vašich prstov
vybuchne ostrá legenda —

(Musel som odcestovať alebo ochoriť)

(Kde sú čipky) (Kde je vyšívanie) (Kde je)
(legenda?) (Výbuch?)

Skrátni vypínačom

(ach moji)

(v kútach som sa

rozsnežil) — ach moji v útrobach blesku

len o vlas neelektrizovaní

(unikajúce) k lampám svetielkovania

už nad telom

a (sestra) Ofélia

už dychtivo pijúca vodivú vodu zo studne hmoty
ale ešte do nej neskočila celá —

Ach moji

drahí skutkom

Dosnežil som

Už sa usadávam na tupých veciach detskej izby
(Nič ti nepovedia)

Po čelo zaviesť — (Nemí biskupi o mne bielo kážu

Môj pohyb

je

biely

pád)

Stopy snehobiele z nedohľadna vedú Slzy v očiach
pri stretnutí s leskom cudzích očí

Usmievaš sa v prázdnych jaskyniach (pramenných)

Musel som odcestovať alebo ochoriť

Úzkostlivo ostré

robil som tvoje snímky na jazere (Čo zostáva)

(pamätáš)

(Len hudobnými)

končekmi prstov tápavo kreslím po stenách

tá modrá loď

(tichý spev horúčky) celý

ponorený v letných

dotykoch prstov

Loď nás zachvacuje

(plachty na stenách) (bielych)

prerastá nám cez vlasy cez

ústa cez

ramená schúlené v chlade cez

kolená vzbury

cez naše celkom nepravdepodobné chodidlá
po pobreží
na ostrý vietor možností —

Už
škrickam
ako čajka

•

Vždy ako čajka
(slobodný)

letiaci tesne nad vecami v snežení
dospievajúcej izby

Nesmierne vzdialený

Biely
Náchylný k ľútosti chladu

Čo s chladnou lampou
plávajúcou nad bielym lôžkom?

Čo s ľútosťou?

(Veci z ktorých si nedostal súzvuk
Dlho si sa pozdĺž ich zahmlených brehov plavíš)

Určíš im zánik

Rozsekaj!

Zapáľ
utišujúce prášky pre ticho!

Natiahni si dávne rukavice so vzorom jeleňov

Poláskaj dvere

(Vybuchlo to!

Ešte tam
opačne sneží)

•

Si snehobiely

Neobzri sa

V tuhnúcom vzduchu ostro zapískali expresy —
(Dych pri ústach je viditeľný)

ODRAZ

Zrenica princezna znači

Princova tichá jeseň

Čo to mám v rukách
čo sústredene prenášam pozdĺž
vašich krehkých čiel pozdĺž ohrád reči
fialových a nedostupných zo severu krajiny

s tvrdými vlasmi vo vánku
očakávaného spánku
plachý plavý nad ranami svojich predlaktí
čo tajne prenášam... na kopce kde sa halím
do čistých košiel nepriateľov do tlenia
a do symbolov nízkej piesne obetnej
ktorú

úpenlivo privolávam

Krajinou

napnutou vo váňkoch úzkosti
(Ticho ticho hrajú)

Žltý dom slnka
už sa vzdáva

(už sa)

na hranici
Tvrdo sú brany sporu Trešti
meč vymyslený
Dlhé vojny vediem
bielym zápätím (Plačem)
Primerie vládne
vojsko oddychuje
pri stenách

kopijníci sa k spánkom ukladajú
na výzgavé dosky kôlní

V polospánku
brnenie prázdne rinči
samo na pochode (kam?)
V svite podlhovastých a mlkvých tvári

A bude na biele znamenia tkanivá tichých pláten

(Kopije dlhé — Kristáľové krátke dni)

Zrenica princa značí:

Na kopec
vystúpili so štítmí
(šelestiaci)
planúci plavovlasí
vzrastajú
k stropu noci —

A na chrbtoch nocujúcich puklina svetla Vrastá
na železničiach Studení vtáci
Čas zaznel z ohrád Už precitli
v pahorkoch zimovísk Ruky (jasné)
k dlhým pohladeniam nesú
pozdĺž hvizdani v ránach bez konca

v odleskoch severného slnka na sklách expresov

Princ? Áno v kôlni
s podopretým čelom

Sídla sú stále Tvary nehybnosti
(Obrys) Sklá plné zábleskov leta
Závesy mlkvých tkanín vejú v priechodoch
Jas je už priestor Škvrtu
na stenách svetlým posunkom trvanie
samo vyhlbilo

(pod prikrovom)

V chladnej harfe trávy sediaci
prstami zmodretými preberáme
v prilbách tónistého popoludnia (Rozhovory)
(o večernej hviezde)

(Tam celí Na odleskoch jej strateného plechu)

Teraz farebný vánok zo severu (Trvá)

V ňom za súmraku Albert s Arthurom
sladké mäso hrdličiek prinášajú na stôl matky

Ešte pred Večernicou:
poslovia (šelestiaci) prešli naším tušením
so správnosťou

(na predlakti bezodná stopa zrenice princa)

Čakajme
(plaví nad štítom) nad
belosťou lakťov behu
Možno
prevravia na nich purpurové znamenia
našími zabudnutými hlasmi nie si blízkymi
nie si blízkymi
a tvrdo zimujúcimi
bez železa kopíji
za kopcom

Odraz

(Stále)

(veternou rukou)

Na kopei (V dome vylúdenom čakaním
Praská jednotvárna maľba Presahuje
Márne ponorený Kde spočinutie tvoje
svoj tichý povrch odtlačilo Súmrakom)

Tam zdola
ošľahnutý
náporom svetla ako odrazilo závratný pohyb
mlčky zabúdaný pod obzor

(Kývnutie Zápor)

Si navždy kráľovstvom toho zrkadla

Utekaj princ

Prší na železničiach
kam nedosiahla (nikdy) moja (tichá dávna)
detská ruka
na dlhé pohyby (v prímerí) presahujúce sa
zotrúvaním a plné

zraniteľných staníc
na brnenie mojich
prieziračných ramien zachvátených твоjim úsmevom

V uplývani твоеho rozvlnenia s моjim
sme ukolísavali v sebe kopijníkov (ukolísavam)
do vánkov
oblej (neprítomnej) vojny ktorá rachotí
v mojich dávnych
nesúmerateľných telách trnúcich na kopei
(užasnutejších)

pohľadov) — nehybnými zrenicami kopije
chladnúce a fialovoúste
vzdafujú sa na železničiach (vnútorného
hlasu) — slnko
ostrými posunkami rozmazáva rozkladá ich
na stropoch

zimných rán
(Tvar tvár)

Ulyssova hlava vratká sa mihá (v siefach zrkadla)
Pritomnosť

váha Ruka zostáva
(Trpká)

Ruky porazené z lásky z lásky poranené zápätia
(sú znamením) na brehu
bielej bezbrannosti tvojho tela —

Sme Stále v odleskoch dní Vtákov
Bez rozmeru výhľadu
V narastaní (Tam na obzore) (šelestia)
najrýdzejšie štity dlani

Jediná
pomalá
kvapka
ti
náhlu
hudbu
osamenia vrýva
do zatemneného vlasu —

V zatmení Už na svahu (Daleko) Chrbtom
k tvojim miestam (v ramenách zatmenia
prestupovaný uplývaním
vnútorného súmraku) (v jeho podpaží) Tragická
hudba slnka Temná báj zraku —

moja tvár je tvoja tvár (Odraz)
Chvíľa Trám zatienený rastúcou silou vzťahu

Ráno zelené vstalo (Vtáci úzkostliví
nad zelené ráno preleteli) Vo vánku
precitnutých hláv
Pohlo sa listie odsunulo tieň
na rukách pozorovaného trvania
(Ó tajné škvrny zraku)

Ó ruky bez moci také nahé odňaté tieňom
v rastúcom
svetle na svahu šelestením vzrastajúce do vetrov
chvíle —

Vytvárajú ju

Vo vetroch milosrdného slnka vojsko rozpraskané
drepí na svahu

* temnotou úst —

nežné preliačiny vyhmatať

k preliačínám matky sa chúlí

v útrobach krátkeho detstva kopijníkov

sa zahrabáva

do krajín dlhej fialovej horúčky (expresov

bez konca)

(plnej) nemoty veľkých padajúcich kvapiek

pojmových bicyklov hrdzavejúcich v bitkách

o obzor (za rýchlej

jazdy)

až k slnku prvej pohyblivej rany

Pohyb netrvá (Slnko

pečatí chladne plápolanie hláv) Vtiahnutý do hrany

kopijníckych ramien Brúsených O dĺžku dní

V škreľavom

kriku kroník sa usadzujú (farebné) vánky

na strechy stálych sídel Dlane

spočívajú za kopcom (Zabudnuté)

(Veterník zápastia je nehybný) (Znak neznačí)

(Na všetky strany po svahu sú úzkostlivo

rozstriechnuté

zrkadlá —)

Ti tmaví pod obzorom

(tí zatienení) sú prepletení v tiesnenom rozhovore

(am le-am le-am le)

Sneh ešte

milosrdne nezastrel (hlasité plechy kôlní)

(Nemaj nemaj

fialové ústa Vojsko

uzímené zastalo pri kanáli Matné zraky

predlaktia biele

zrkadlí)

(Situácia narastá v sídlach trvania

Múry sú porazené

je preniknutá každá škára

každé savé ucho zvuku —)

(Trámy drviacej chvíle stemnievajú
v nárazoch spánku činu)
(Tiché dvory sú vydané vianiu tušených pláten)
(Dlhý tieň postupuje po obzor — vzbury
z pamäti vymazáva
Bledne spomienka: na pozadí páchnúceho leta
naše plavé zátylky vzdafujúce sa
k Veľkému Slnku Zbrani...)

Teraz teraz

Bez konca je tvár Hranica
vypálená na unikajúce chrbty vetra
(Obzor stratený) Tvár
nachýlená do zatmenia Bez dychu obzoru
Bez dychu vzľahu
(Hlboko dotlievajú premýšľania — V trhlínach)
Trám — popol
do zraku plynie
Štít dlane šelestí v zimujúcich armádach
Pozdvihni tvár — *Kopec* zaznel
pred tebou
miernymi tvarmi (Lesk vlny) Ó vánky
zostupujú po svahu
v zrkadlení pláten

Nemá báj podstaty — Ukolisavanie

Ó hlasy prudkosti! Už
ukolisavávajú (znútra tienených bežcov)
predlaktia v krvi vzbury nabrúsené
(ukolisavávajú) do
dlhých vánkov železničných krajín
(vzrastajúcich
s rachotáním v nehybnej zrenici princa —)

Vnútro kroník vystavené náporom

Znak behu trvá

Ostro sníma moje zatiahnuté telá

(Na bielom
predlaktí opláče násilie behu

za kopcom)

Už iné hlasy iné kopije

(ZAJTRA A ZAJTRA)

Sklonený nad snímkami behu
Ako v zrkadlách
(Nevnorený)

Ostrými posunkami ma slnko rozmazáva

(Obrazy JEHO sa prestupujú za kopcom)
Sám seba tieniť — vlastnoprikrivom

(Čosi sluchu pozdlž sídel
prenášajú)
(Tiché ruky)
Odysseovské nápevy

Nehybnosť Odlesk na príkrove
Nič Všetko
Princ Kráľ

KRÁLIK KRÁĽ

Králik? Kráľ

Nemám už oči
nemám oči vnútorného zraku nedovidím na seba
a okolo storočného domu času zatúlaný
(je žltý v tichej hudbe vzduchu)
a hrám spomienok a stále
až sa vnútri rozkvíli trasľavé svetlo

(Hranami úst
proroci predčítajú suché ohne kroník

V úpale dnešného slnka)

Nemám už oči nevidím svoje rozkmitané lýtka
(nevidím) a plúť zariekadiel
(am le am le tutan chám ám ám) pred sebou
kráčam
k schúleniam

vrastení v hĺbke sídla
kráľici toho úteku
mi doznievajú pri nohách

Victor severný ich rozmazáva
súzvuk ich kostí plaví
a kýva súhlas na stenách

x x x

Dlhé dni chladu Dlhé lode plynú od súmraku
po súmrak
Modrý samovietor v plachtách bez konca

(Predvečer katastrofy nemo trúbí)

Prílív a odliv
svetla
zmokril sieť dlhých vlasov ticho loviacich
v mlčaní domu (premietli ju na stenách)
(pokojných)

(Zablikalo)

(Mušľa biela sa uzavrela)

A padám
v hĺbinách bez klesania

Sú zotierané stopy dna

56

57

Krajiny červené ako Odyseove vlasy

Už si sa vzniesla (tak zakrátko tak zakrátko
fa opustím)

už sa vznášaš
nad šeptaním môjho mena Dážď
nehmatateľný a suchouústy ti v ňom
úzkostlivo šuští
úzke tváre spánku rozpraskané v ostrom prachu
(slnka)

sú odvrátené k nemu
a ty si k tvári prikladáš jeho vlažné pláсты

Lež deti zrazu stratené a nemé
v ľahkosti brnenia
fažiaccej ako šum priezračných krídel
na prízračný kopec vzlietli
aby uzreli
postavy úpenlivo kráčajúce
s bremenom tieňov
ku vzdialeným strechám
pálčivým a červeným ako rany

Spevavá krv môjho hlasu prísychá
na hrot kopije
položenej proti tebe
(Už fa opustím)
Kam kam
s čelom pomazaným tichými znakmi kráľíkov

Stíhloramenní
ó vzdialili sa krehkí jazdci túžby
k čelám chladných znamení
(A už len moja)
v ostrých tieňoch kôlní dlho ukrývaná hlava
(tvrdé vlasy tvrdé vlasy)
kde sa zrkadlím
kam
v lesku čieho vnútorného zraku
po oblom kopci bežím
s bielym zápätím —

(Žlté domy za chrptom tmy)

Pozdĺžne tváre spánku
úpenlivo premýšľajú

Trešti meč úzkosti

(Až celkom skanieš
do purpuru
rany)

Červené je slnce

V mäkkej zraniteľnej ó mokrjej prilbe
zadaždených vlasov
stále
na úteku pred armádou —
A žiadne pohladenie Odlesky Chladnúcich Krajín
Na tvári Za sklami Expresov Sever —

Na obzore
tí ostrí na obzore nesú v hlavách bój
(Prešli)
(Zašelestili)
(Štítni)
Sídla sú stále Dlhé samozrkadlá
Dlane spočívajú
pod kopcom Zabudnuté (Kto
podoprel?)
Predlaktia krehké
kladú sa
do vetra z kvílivých pláten Posli
hlavy plavé
schúlené

uzímené
nad tichou škvrnou
princovského kriku —

Nie nie

Chvíľa trvá Tiež myšlienka
Odraz —

Rozhovor dvoch v mrazivých brneniach
pod slnečnou tóňou

„... a že by *potom* kráľ taký láskavý ...“

Na územie žltých domov chladu
(sa vraciam)
do knižnic kólní

(*Moja kópia je tajná*)

Vzbúrenci v bezvetří

Čo zotiera a vracia
k prázdnej mise údolia
(Pahorok hranou hudby je nedostupný pre útek)

Tmou sídlo praská

Nik nezavolá prekročené čiary na ústach

Myseľ vyblednutá planie
(vyprahnutosťou dňa hrana nabrúsená)
Nie zaslietanie
Nie krok

(Za priezorom
v kamení dážd')

Sklá pozerania mlčky zotierame
kým naše ostré odrazy nepoprie vlačný dych

V myslenom vetre
ostré zrnko bežca
zaškrípe

(Deň Rozlial sa
Priesvitní vtáci čelo prefali)

Zostup z planúceho

S rozpraskaným predlaktím na tvári
usínajú
v páľave vzbury

(za kopcom)

(už za kopcom)
modrých škvŕn rozkmitaných na spánkoch)

Za chrbtami jasnozrivosti nám vzplanul jasný hrot

Však
dlhý dážď padol z tvojich dlhých vlasov —

Vrástli do lesov modrých živíc

Dolu
a mäkkí
(Zasrienené zrkadlá)

Modré spánky kopijníkov

Sídla sú stále Hrany zaobfuje
vnútorná hudba Obrazy
na sieťnici unikajú Noc
vpláva do čŕnov kopijníckych očí

Brnenie prázdne kvŕli vo vetre

Cesty vedú k spočínutiu

(Horúčka dohasína)
(Vzdialená katastrofa)
(Tvár rozpraskaná)
(Tichí sú letci)

V sebe je skrytá škvrna čo ostro
skríkla nad krvou
úderom meravejúceho krídla
Bielym predlaktím sa plavím:

A márne zotieranie na sklách odrazov
Krajina samu seba obsahuje
prúd za mnou trvá

nepřítomný
nemý
(vlna trúbí) (a sklo sú slzy)
Z nánosov zrodeneckej rieky sa usadzuje kráľ
zrná bolestivo víria
clona rozkmitaná sa zdvihla — Chrbát
modrá preliačina v ozvenách ríše

Piesok zraku škripe v bitkách sluka
Tam som vhlbil
vyprahnuté stopy

(Kto nežne uchováva)

(Pod chladom)

(Sú ponorené člny)

Podriečne viečka zmysluplno uzavreli pálčivé kroky
k prasklinám skla
A na sietnici vystupuje hudobnosť sídla
tvary spočínutia plávajú
obraz sa upevňuje
trvácnosť sídel spánku cítiť pred zrakom
svojho spánku

(Nesiahaj
viator vyvoláva obraz ale neznačí

Je nehybný)
A lesklé zimné snímky princa na stenách
domu spánku
sú nehybnosť —

Otvára hlbší priestor:

Aj tu je stopa princa nepřítomná priepasťou
povetria
Chvíľa
je meravá

Sídla sú na obzore Zvonka Navždy nedostupné
Ich odlesk stráži mráz

(Kde viedol pohyb vedomia mrazí tichá niť plaču)

Belavá hlava princa sa na obzore skrýva —
Plná
iných hraníc

Vojsko v bielom predlaktí z nich nepokojné —
Je zofaté

Už skoro cítiť vôňu snehov nadoblačna

(Sam cez priestor)

Údery zotínania teraz dotlievajú v mlkvej hlave —
(Bytie už iba v ozvenách V tých chodbách
blúdiš So štítom Vlastným vedomím

Níť
s belosťou princa splýva)

A proti snehu do kopije vrastáš
Až po zmodrané konce prstov —

Uchopíš ostrý dej —

a hranice sa rozlejú

(Zmrznutý čln —
Kolíska:

Stopy do seba sú ligotavé)

Sneh
hlavy pokrýva
(Chorľavé dieťa je najviac plavé)

Minulosť zámky

A dom bol mnohorohý
a neznámy a biely
priehľadne cudzí
(Bez odtlačkov)

Zarastajúci chodník k slepým veciam
beží trávou...

Princovo tiché leto - (Postavenie
múru)

Sídla sú stále

Okraj horúčky
hrany rozozvučiava

Pálčivá clona mysle sa odpútala sluchu

Tvár purpurová poletuje
kožu si zvlieka
ohňom pošibáva

(Ísť za ňou krutým sklením vzduchu)

Nikdy nebola
modrastá hrádza

(Len prasličky nevedomia sa kolísali
v nepríclonení)

A lámeš predlaktia
skladáš do pohybov kresby

maľovania
do prázdna
(Páli tá maľba)

.

Clona horúčky sa prerastáva
(Hor rúčka)

Skrípavé pohyby
sú ohraničovaním rituálu
prívrátením dovnútra

Premietnutý
na pahorky kde sa odohráva ostrý akt behu
Akt sníma akt
Plátno
dozaj-
tra

Pálivý vietor sa zdvihol
(Maľba zasychá v nápovediach
rozkladaných vláken)

Jediná stopa matky

vybledla

(Bledý čin pozerania
vidno brázdou po vetre)

Predlaktia ostré rozkladajú
k zahrabávaniu pohybov
odtláčaných do preliačin údela

(Bledý čin ešte belší)

(Tichý princ ešte tichší)

Klietka horúčky sa vzňala
Vzduch plní

(Spievajúci odtlačok)

Prítomnosť odplávala

(Už len jej tok)

Veci činu z tieňa vystupujú Sú ostro priezračné

Hrany skla oslepujú hlukmi (ukrytými v padacích
sieňach natáľneho náporu) (Sú modré
hviezda svieti bledý je kráľ)

Celistvé sávedomé ťaži — Súzvučnosť

(Ruky usínajú

Piesok chladne

Nebo zbelasieva

Purpurovie čelo)

Poslovia na stenách sú rozmazaní

Ty
si
ten
kopijník!

Vidím z trávy

Bližšie je brána činu

Chladné rána opustili
Tým ohňom
zapálili vlastné sídla

Oblina vystúpila
Ruka klesá
zotiera
obraz stále tej istej krajiny

Nič Iba vedomie
sa osvietilo v celistvosti

a uniká

V neprestúpiteľnosti črepín sa skláňaj

Stupaje zrkadliace silu trvania sú nevidené
Štít umlka
v súmernom slnku

Za hradbou srieňa
bez nádeje gestikuluje dych

Kto vnútri hladí plavosť utvárania
z nekonečnosti dňa sa delí
v obrube diaľky sa usadáva

Princ
päťou skrútol v stope zrkadlenia

Odrazy sa nám rozkmitali na tvári —
Iné krajiny plávajú v nich

(Jazdci)

(do vánku)

Krátke detstvo kopijníkov

Dážď je vnútri
(Vyprahnuté kvapky)
Sklo ešte neprijalo odlesk odrazu
Deje sa za sklom
Kosti kráľičie strúchlivelí

Dokola pohyb
nevedomý
sladký
prerastá na štit
terazužnavždy

V predlaktí rástlo súvedomé ostré
Husto osvetlilo

(Osnežilo)

Vhĺbené v stene sídla
stopy ozvučených dlani
(zostali)
Hlasy modro
nekvitnú v dennosti spánku

Niet zrkadla

Expresy nepamäti

Vietor

Súslednosť
ich pohybov utvára ostré odcestovateľské znaky

Horúča praskla na ústach

(Nikdy nebolí)

Kde?

Horúčka klesla
Chladné stromy vyplnili vzduch
Sklo sa vyčistilo vo vánku tichej sestry

Modré znaky sídla hladíš

Aj sever je v tebe

Princ ten vie o zásnubách?

Rozšírené zrenice
plávajú

Deň uplynul
ani sa nedotkol

Tam ruky vedomia
sa zabeleli

a neuchopili

Situácia zaboľela

mimo hranie

Iba princ —
bledý hrdina neprítomnosti

Tu zotrávam

lenže bez prehĺbenia

Tma sídli
vo vlasoch
hlasu

Vlák
preletel

Ani on nerozsvietil

Dom za tebou sa vnára do tmy

Stúpanie Vlna unáša —
na vrchole

(Trábi)

Ruka spustená — stíchnutá struna
(už iba unášaná
zeleňou vedľa)

Princove tieň sa prehlbujú na stenách
Nie si
ich odrazom

.

Neuchopiteľné
sa ti vzdáva

Kvapká

z ostrého posunku
Krv sama sebe vedomá

sa sprievračaňuje
kde trvá tvoja brázda

Kryštál po kryštáli —

Nech s vzburou splynie hrádza

Obliehanie

Skočil som z koňa skutku

Jasných kopijníkov pri oslepivej stene zanechal
(temná je zbroj)
hlboko do komnát bežím
už takmer sám pred sebou kráľ
k nohám si zrkadlá hodil

a v tvári vymoká ostrá krv obliehania

Vstupuješ klenbou
hlboko sa náhliš
(prúd vlasov zamyslenia
závesy času) v priechodoch (zostávajú za tebou)
do izieb belasých šumením prítomnosti

Spevavé zimné profily v nedohľadne premietaš

A vonku na stenách jasní kopijníci
viečka ostrozraku oslepení pozdvihli

(Riasy sa vzňali)

(Dym reči stúpa)

Nech naplnia sa zásnuby

X X X

(Sídla sú stále)

Obrastaný mlkvosťou vláken
ponorený do bielej tône
K ich vnútru vrastám

V bezvetrí
pohli sa bielo obnažili
tvoju snubnú vôňu —

Jediné spočinutie

(Ponorení do zelene ticha
poslovia
na všetky strany
sú rozmazaní)

Princova tichá zima

Belosť je dovŕšená
Vnútro sa prevetilo v dlho obliehaný
neobývateľný dom

V tisícich izbách praská reálna
dlážka pod krokom myšlienky —
Iba ňou blede pretancuje
(Dnom nekonečna)

Zavialo od geometrie — Rozsypali sa kryštály

Steny a dvere zamlčuje ten istý nepostrehnuteľný
vzor severskej horúčky

Však medzi nimi krehnúci prst
vedomia vykreslí iný priestor:

Princ vstupuje —
Kde v chlade zrejú berly

Čo je za stenou? Uonets az ej oč?
Kto sa pýta? Kto z druhej strany?

Ty Dieťa
v náhlom vanutí čo prúdi z rubu obrazov

Medzi stenou a obrazmi

Čo sú obrazy?

Plavovlasá je vždy iba spomienkou na čiernovlasú

Prítomnosť je teda spomienka?
Neustála
prítomnosť neprítomnosti?

A v snehu je večné spomínanie domova?

Vo viditeľnej neprítomnosti?

(Bledá sľasť povrchu —
Kľietka a plavba)

Mámenie Stále oproti
(Posunky Ústa) Plavá
gestácia (na pozadí) v priehľadnosti
Taká plavá že keď splynie objímame
len prázdnu priehľadnosť —

Prirodanost prázdna?

(To je hranica?)

A čiernovlasá?

Je?

Len
sneh
nás opadáva

Rukojemník

Vedomie bytia je čisté a neúprosne ako plocha
prázdneho zrkadla (Na opačnej strane je nič)
(Alebo to isté
zdeformované) A jas ho stotožňuje s mečom

Ó tat do zrkadla — Nezmyselné
Veď meč je konajúci odlesk zrkadla
jediný jeho výtrysk do plynutia mimo hraníc
a každým úderom sa opäť vnára do objatia
zrkadlového detstva

Ó zima detských hláv Čistota Čire zrkadlenie Meč
v nich už tkvel však nebol v nás ešte nik
kto by hrany spojil objatím

Ovocie ale bolo rozfaté (a takto zrelo):

Rub meča zvonka pripútaný o stenu spánku búšil
obrástajú výbojným machom noci
ale na jeho oslepivom líci sme tvrdo spali
Na jasných

prestieradlách

(Bez milosti nás vydali svetlu)

V zraku nám udel jas Až sme sa pricláňali
Bezodné oko precitlo (na predlaktí) Naplnilo sa
jagavými odrazmi

A niet do čoho by ťali

Len oblasť detských hláv (sa vynorila) pred nami
Zimy príbúda — Až sa postrácajú v belosti Vtáci
a kroky Škvrna
horúčky sa mihla na stenách

Čo je „vonku“? Čo „vnútri“?

Tesne si zatvoril okno ale na oboch stranách
zostalo to isté prázdno

Jas ho oddelil Nehybná hrádza
samý jagot a krehké odrazy Prítom priesračná
Previditeľná

ale neprestúpiteľná Svedčiaca o princovi —
On ohraničil A hneď sa mihol na vrchole závratu
Ó jas Ó hĺbka (priesračnosti) Opak

(Horúčka nám tu zostáva Už odmotáva

v bludiskách

planúce kľbko z našich mlkvyh úst)

(Sklo pozerania deli Odrazilo:
obrysy vzdušných tvárí
odlesky ukrývaného striebra
bledý čin našej nemoty

Brunátny vojak zastal pod oknom)

(A vynorili sme sa) na zimnom pahorku hlavy
Na trpkom
bode nikdy nepoklesajúcej vlny Bez stopy slasti
Trudný samovietor hýbal oblačnými lesmi

Pod krehkou klenbou

(V ústach chuť protikladu Bitky) Oblúky
bez ochabnutia Stratené kroky — Tak rozum
proti odlivu vystiera studenú dlaň a márne
mimo popraskaných stien zvoláva súhlas
Čo neklenie ťaží

a klesá preliačuje pohyby hroty preliačuje komnaty
sebou strháva

Obliny vystúpili Vzástli priepasti

Ó priliv Odliv Závrat Tu je celý tvar Ó sladké
 pahorky lásky — Jak vonku na divej hojdačke
 si proti bledej stene rozkmitával tajnú kopijníčku
 horúčku
 samotnú nehybnosť si prudko kolísal
 a predsa pripútaný
 z dvoch bodov vrcholných (v ktorých dych plachty
 strmo obracia
 a letmo zarosí blýskavé zrkadielko raz vpredu
 a raz vzadu)
 si stálym pádom slasti vykresľoval vzduchom
 opačnú klenbu
 v ktorej stúpa zrkadliaci plač
 Ako Odysseus premáčaný si sa jeho priesvitnou
 tmou plavil
 a len v zlomkoch vrcholov si cez trpké clony
 zazrel
 horiace šaty horúčky do kopca bežať
 v posledných lúčoch zrkadenia Klenba
 rozpustených vlasov sa rozpadáva do vetra —

Kraľuj

Zase
 A navždy
 Neodvolateľné
 (Nič) (Nemo)
 Posunky prázdna
 úklony
 gestikulácie
 pavúci odrazu
 Zákmity bledej siete na stenách
 (rozkladá
 vábí)
 prepadáva do lona nemoty

 (Dávnu vodu si cloníš na stenách)

Nie
 uteč za kopec zaspievaj tam modrú pesničku...

Králik kráľ

Už sa našla?

Čo?

Stopa princa

Chvíľa ktorá hasne so slnkom

Uniká do obrysu —
Prázdno vane cez priestor

Okno sa pootvorí

odlesky sídlo vysíela
Tvár ich zachraňuje

A poskytne im spánok —

(Lôžko bez konca
Biele
Nemožnosť
Čelo)

96

Kolovrat oslepenia plaší vzduch vo vedomí
Princ bledý zmeravel pri nití jesene

V úzkosti pred priestorom
zveruješ čelo sklu

Útek je nezmyselný
(Iba princ presahuje) (Do prázdna)

Sídla omodreli
Niet presiahnutia

V celistvej rane vedomia
ty si jediná stopa (Splýva)

Hlava krvi — Jasnozrivá
ta stavia do slnka

Chvíľa si rozčesáva slzavé hlasy

Do nej sa skláňaj
Tu trváš
kryjúc sa
s bytím

7

97

Korunovaný odleskami
závratných expresov skla
Hľa
už ňa zaplavujú
unášajú blednúce čelo princa
nehybnou priehľadnosťou
do prázdna —

(Princ — nápev
strácajúci sa nekonečnom zlatého vlasu matky)

(Niž vnútro unáša)
Niž zlatne prepádajúce sa do seba v tušení
jeho prstov —

rez večnosti im zanecháva
(a uniká) —

(Ó expresy skla
Ó expresy krvi
smerujúce k zrážkam)

Ó kraľuj —

v korunnom vzduchu
narastajú priepasti tvojho skutku

SAMOREČ

Vietor mojich vlasov (tajná kópia)

Toho rána (v lete) vybrali sme sa na kopec
k Veľkým
(aby sme sa) opreli
o ich večné ramená
a snivali o vojne
červenej a sladkej
v histórii ktorá je tmou
(tmou) nepamäti (ale našou tmou) nás (ach nás)
narodených do nej
Kde (dnes) (aký?) aký kopec dnes —
aké zviditeľnenie (čoho?) našich činov (teraz
teraz) vysvetlenie nášho vášnivého zraku —
kde? aký? kopec (dnes) (modrý)
hľadám —
A ty (učesaný) na výlete do katedrály (za súmraku
s Jadvigou) (priateľkou)
(z detstva) ty sa vznášaš pod oblúkmi
svojich úzkostlivých predstáv —
(Slnko chladne v odlesku
našich vlasov) (ďalekom) (plačú ticho plačú)
(v nich)

a ja
 proti tebe
 celý (namierený proti tebe) celý
 proti tvojim gestám
 akoby si nás chcel všetkých
 oslobodiť
 (od viny)
 celý proti tebe proti tvojmu zraku
 ó celý namierený proti cudzím znakom tvojho čela
 sa rútim
 s kopijou —
 (Ach) nie nie
 dnes iný (už) iný
 dlho očakávaný (čin) —
 Položím ti k nohám
 bieleho kráľika

•
 Čo (čo?) hľadáme čo sme stratili (tu) v týchto-
 zručaninách zámku

a celi v obdive (už za súmraku)
 nad rozsahom (ó) (veľkosťou)
 križiackeho násilia

och áno ty si —
 márne
 sa snažíš (koncom leta) rozlúštiť prečítať ten kameň
 (s letopočtom)
 (v súmraku) ale 1300 (hovorím) podľa kroník —
 ach áno ty si (áno)
 ty si (presným)
 (s tým kameňom) zviditeľnením
 symbolom
 nášho
 (strateného) vzťahu (nevyjasnených súvislostí)
 k histórii
 Treba (hovorím) (sám sebe) treba zvečniť
 (vyfotografovať) to
 (v rastúcom súmraku)
 povedať podať (hovorím) správu
 ruku —
 Ale čo (čo?) očakávame tu na nádvorí (štvorcovom
 vykladanom) čo
 koho (z nás) princa (vysvetlenie?) armádu
 ktorá
 skanie na naše tiché hlavy (všetkých všetkých) a
 (po zuby) nás odzbrojí?
 čím? čím?
 tu v zručaninách (nás bez brnení)
 áno v brneniach

(my)
 my schülení cudzí (cudzí)
 my šelestiaci
 brnením (neviditeľným zraniteľným)
 na prahu noci
 a ty (ach) ty
 v (tme) (svojich) (vlasov)
 v tme svojich vlasov
 na kopci
 (tam na severe)
 ach *láska*

A vstávame z chladnej harfy trávy (už sú za nami)
 (raňajky v tráve)
 priezračnými pohľadmi sa namáhame
 prečítať
 pochopiť znaky (ó znaky) na našich tichých
 (áno — blíženeckých)

čelách
 Nič proti cudzím znakom tvojho čela
 (nič) proti cudzím znakom môjho čela —
 (ale) (tie poryvy)
 poryvy v ústredných dlhých vánkoch (Albertových
 myšlienok) —

Tam
 blízki
 (viac — menej vzdialení) nad plavým štítom
prímeria

chvíľu ešte (ó chvíľu) nepoznačení
 (ranami rána)
 Čakaj
 Kto to hovorí? Pre koho?
 A o čom?
 Kto sa pýta?
 Kde sú
 poslovia
 (kde sú) tvoji poslovia
 kde moji?
 (Ó poslovia)
 poslíčkovia moji
 kde s dlhými košielkami plátennými
 kde
 (v slaných) nedohľadných
 piesčiniach
 Helikoptéry vzlietli
 ale správy
 neskanuli k našim
 čakajúcim čelám
 Kde sú tvoji poslovia
 (kde moji)

OKRESNÁ KNIŽNICA
 SÚČKA

kde
 vytrhnutí z purpurových súvislostí reči
 kde nemi
 kde zabudnutí
 zabudnutí
 ó kde —
 v ktorej tme pred hieroglyfmi
kde sú poslovia...

Príď (hovorím si) po výbuchu k nám
 Usmiali sme sa (placho)
 a
 slnko
 nad kopcom...

Obsah

V chladnom dni s dlhou kopijou 7

OSTROV

Ostrov 11
 V tmavom oku 15
 Vonkajšie krajiny 18
 Dobrodružstvo 25
 Unikajúce obrazy 28

ODRAZ

Princova tichá jeseň 37
 Princ? Áno v kólni s podopretým želom 40
 Odraz 42
 Utekaj princ 43

KRÁLIK KRAJ

Králik? Kráľ 53
 (Dlhé dni chladu) 55
 Nikde vlade 57
 Krajiny červené ako Odysseove vlasy 58
 Červené je slnce 61
 Nie nie 63

Vzbúrení v bezvetří	64
Zostup z planícieho	66
Modré spánky kopijníkov	67
Minulosť zámlky	71
Princovo tiché leto (Postavenie múru)	72
Vidím z trávy	76
V neprestúpiteľnosti črepín sa skláňaj	77
Krátke detstvo kopijníkov	78
Kde?	80
Princ ten vie o zásnubách?	81
Dom za tebou sa vnára do tmy	83
Obliehanie	85
(Sídla sú stále)	87
Princova tichá zima	88
Rukojemník	91
Kraľuj	95
Kráľik kráľ	96

SAMOREČ

Vietor mojich vlasov (tajná kopija)	101
-------------------------------------	-----

SLOVENSKÁ POÉZIA

Zväzok 37

Rediguje Milan Konec
a Ján Stacho

Ivan Štrpka Krátke detstvo kopijníkov

Vydal Slovenský spisovateľ, vydavateľstvo Zväzu slovenských spisovateľov, v Bratislave roku 1968. Zodpovedajú redaktor Ján Stacho. Korigovala Viera Tatarková. Technická redaktorka Olga Olivecká. Obálka a frontispice Ever Páček.

Tem. skup. 301/13. Číslo publikácie 1286. Prvé vydanie. 400 výtlačkov. AH 2,29, VH 2,52. Vytlačili Tlačiarne Slovenského národného povstania, n. p., závod Lipt. Mikuláš. Strán 112.

Viaz. Kčs 9,-
13-72-002-69
601/22/8,5